

ເອກະລັກຂອງຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ

2015

ຈັດພິມໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ

ຮ່ວມກັບ: CLICK

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ: SDC

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Embassy of Switzerland

**Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC**

ຄໍາເຫັນ ຂອງຫົວໜ້າກົມຊົນເຜົ່າ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ

ປະເທດລາວ ເປັນປະເທດທີ່ນ້ອຍ, ເນື້ອທີ່ບໍ່ກວ້າງຂວາງແຕ່ກໍອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳອັນດີງາມໂດຍສະເພາະແມ່ນຫຼາກຫຼາຍສີສັນຂອງບັນດາຊົນເຜົ່າ. ຊຶ່ງເປັນສິ່ງເອກອ້າງທະນົງໃຈ ຂອງປວງຊົນລາວ ແລະ ເປັນທີ່ດຶງດູດເອົານັກທ່ອງທ່ຽວໃນທົ່ວໂລກຫຼາຍລ້ານຄົນເຂົ້າມາຮຽນຮູ້ວັດທະນະທຳດັ່ງກ່າວ ໃນແຕ່ລະປີ. ດັ່ງທີ່, ທ່ານ ປະທານ ໄກສອນພົມວິຫານ, ຜູ້ນຳທີ່ເຄົາລົບຮັກຂອງປວງຊົນລາວທັງຊາດໄດ້ໃຫ້ຄຳເຫັນວ່າ: “ປະເທດລາວເຮົາມີວົງຄະນາຍາດລວມອັນປະກອບດ້ວຍຫຼາຍຊົນເຜົ່າ”. ໃນຫຼາຍຊົນເຜົ່າກໍມີຫຼາຍດ້ານທີ່ດີປຽບເໝືອນດັ່ງດອກໄມ້ນາໆພັນທີ່ພວມເບິ່ງບານໃນສວນອຸທະຍານອັນພາໃຫ້ມີຫຼາຍຮູບຫຼາຍສີສັນ ແລະ ສົ່ງກິ່ນຫອມຫວນ.

ສະນັ້ນ, ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງບັນດາຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ ກົມຊົນເຜົ່າ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດຮ່ວມກັບ ວິສະຫະກິດ CLICK I4 Dev ໂດຍ: ສະໜັບສະໜູນຈາກສະຖານທູດ ສະວິດສະແລັ່ນ (SDC), ຈຶ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງ ແລະ ຈັດພິມປຶ້ມກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ຄືນໃໝ່ໂດຍແຍກຈາກປຶ້ມບັນດາຊົນເຜົ່າຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນເມື່ອກ່ອນ. ເພື່ອເຜີຍແຜ່ໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ເຂົ້າໃຈຮີດຄອງປະເພນີອັນເປັນເອກະລັກສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າ ເບຣົາໃນ ສປປ ລາວ. ປຶ້ມນ້ອຍຫົວນີ້ແມ່ນບັນລະຍາຍກ່ຽວກັບເອກະລັກສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ: ຊື່ເອີ້ນ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພົນລະເມືອງ, ການນຸ່ງຫົ່ມ, ການກິນຢູ່, ການຕັ້ງພູມລຳເນົາ ແລະ ບາງປະເພນີ.

ແຕ່ເນື່ອງຈາກ, ການຮຽບຮຽງເນື້ອໃນຄັ້ງນີ້ແມ່ນບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນທີ່ມີແລ້ວ, ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຂໍ້ຈຳກັດ, ຄວາມຊັດເຈນ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນດ້ານຂໍ້ມູນພໍສົມຄວນ, ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າປຶ້ມດັ່ງກ່າວຈະເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ສັງຄົມໃນການເຂົ້າໃຈໄດ້ເອກະລັກອັນສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ໃນ ສປປ ລາວ ບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ ແລະ ຈະເປັນພື້ນຖານຕື່ມກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ນຳເອົາຂໍ້ມູນໃໝ່ມາປັບປຸງໃຫ້ມີເນື້ອໃນອຸດົມສົມບູນເພີ່ມຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ

ທ່ານສາມາດດາວໂຫຼດເອົາເນື້ອໃນປຶ້ມ ດັ່ງກ່າວໄດ້ທີ່ເວັບໄຊ :

www.doe-lfnc.org ຫຼື ຕິດຕໍ່ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມມາຍັງ ກົມຊົນເຜົ່າ

ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ

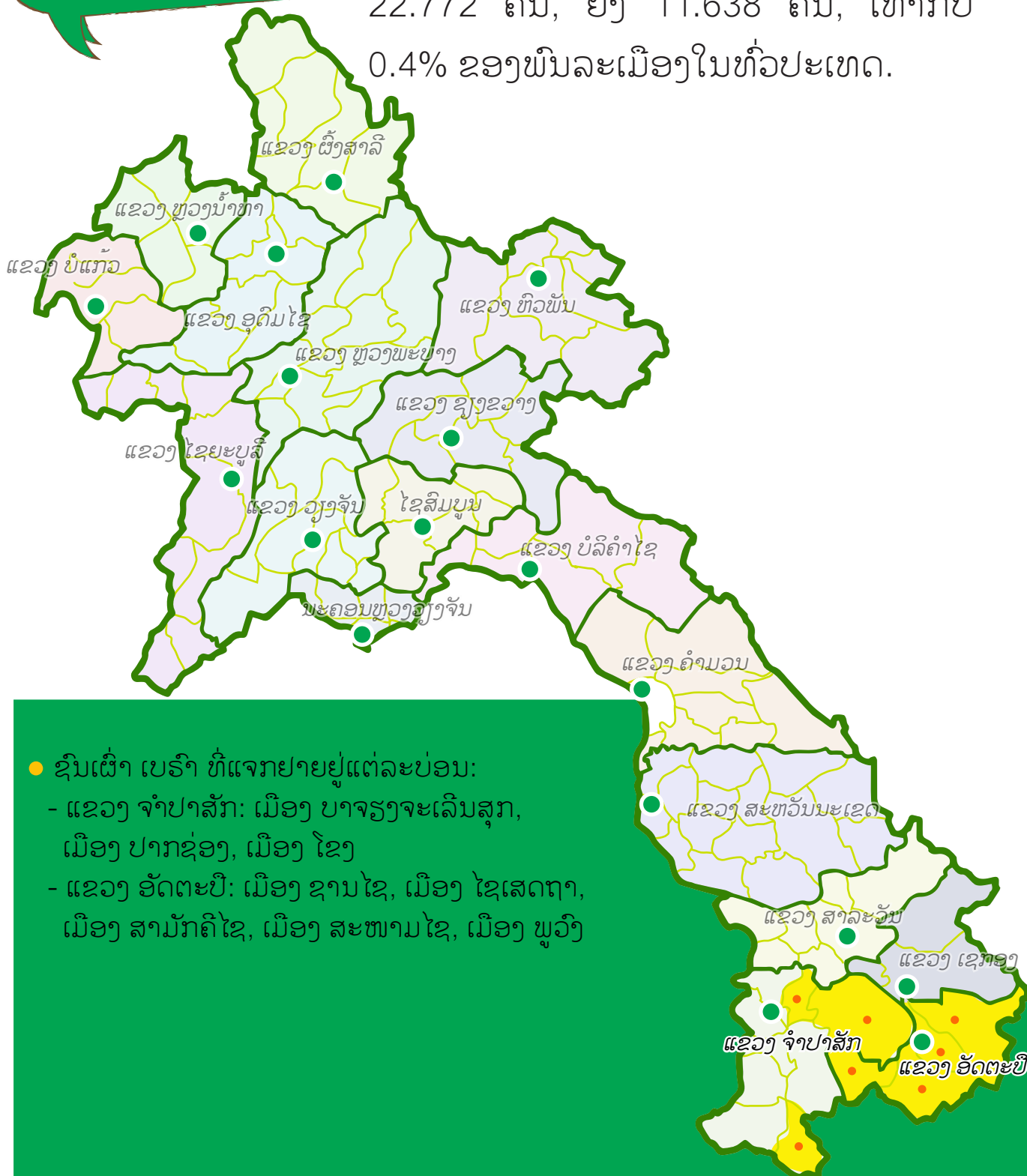
ທີ່ເບີໂທ: 021 218965, Email : ethnic123lfnc@gmail.com

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ.....2015

ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ
ຫົວໜ້າກົມຊົນເຜົ່າ

ແຜນທີ່ການແຈກຢາຍພົນລະເມືອງ

ຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ອາໄສຢູ່ແຂວງ ຈຳປາສັກ ແລະ ແຂວງ ອັດຕະປື ມີປະຊາກອນທັງໝົດ 22.772 ຄົນ, ຍິງ 11.638 ຄົນ, ເທົ່າກັບ 0.4% ຂອງພົນລະເມືອງໃນທົ່ວປະເທດ.

- ຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ທີ່ແຈກຢາຍຢູ່ແຕ່ລະບ່ອນ:
 - ແຂວງ ຈຳປາສັກ: ເມືອງ ບາຈຽງຈະເລີນສຸກ, ເມືອງ ປາກຊ່ອງ, ເມືອງ ໂຂງ
 - ແຂວງ ອັດຕະປື: ເມືອງ ຊານໄຊ, ເມືອງ ໄຊເສດຖາ, ເມືອງ ສາມັກຄີໄຊ, ເມືອງ ສະໜາມໄຊ, ເມືອງ ພູວົງ

ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ແລະ ຊື່ເອີ້ນ

ທີ່: ບ້ານຫຼັກ 19, ເມືອງບາຈຽງຈະເລີນສຸກ, ແຂວງຈຳປາສັກ
ຖ່າຍພາບໂດຍ: ນັກຄົ້ນຄວ້າຊາວບ້ານ ຫຼັກ 19

ຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ແມ່ນຊົນເຜົ່າໜຶ່ງທີ່ໄດ້ດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຕັ້ງ
ຖິ່ນຖານບ້ານຊ່ອງຢູ່ລາວມາໄດ້ຫຼາຍປີ ສຳລັບປະຫວັດຄວາມເປັນມາ
ກໍຄືກົກເຄົ້າເຫງົ້າກໍຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີຫຼັກຖານທີ່ຊັດເຈນ, ຕາມການໃຫ້
ຂໍ້ມູນຂອງເຖົ້າແກ່ອາວຸໂສຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ຢູ່ແຂວງ ອັດຕະປືຮູ້ວ່າ: ຊົນ
ເຜົ່າ ເບຣົາ ໄດ້ເຄື່ອນຍ້າຍມາຈາກທາງພາກເໜືອໂດຍຜ່ານເຂດ ທົ່ງ
ໄຫຫີນ ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ແລະ ເຂດອື່ນໆ. ຫ້ວຍກາໂດດ, ຫ້ວຍ
ຕາເງົາ, ພູລົງແລະທົ່ງຊັກຊຸ່ມ (ເຂດສາມຫຼ່ຽມລາວ-ຫວຽດນາມ-ກຳ
ປູເຈຍ).

ຊື່ທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າເຄີຍເອີ້ນຕົນເອງ ແລະ ສະໝັກໃຈນັ້ນແມ່ນ ເບຣົາ ຊຶ່ງມີຄວາມໝາຍເຖິງສຽງນົກຮ້ອງ. ຊື່ທີ່ຊົນເຜົ່າອື່ນເອີ້ນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າແມ່ນ “ລະແວ ແລະ ລຸຍເວ”, ຊຶ່ງມີຄວາມໝາຍຄ້າຍຄືກັນເຊັ່ນ: ລະແວ ໝາຍເຖິງ ຕະແວ (ເຫຼົ້າ), ແວ່ນັ້ນແວ່ນີ້ ແລະ ລະແວ ມາຈາກຄຳທີ່ວ່າ: ລຸຍເວໝາຍເຖິງ: ຊື່ນາຍທະຫານຝຣັ່ງທີ່ບັນຊາທະຫານປະຈຳຢູ່ເຂດຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ອາໄສຢູ່ໃນເວລານັ້ນ.

ທີ່: ຜາສ້ວມ
ພາບໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ

ອາຊີບຂອງຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ

ໃນເມື່ອກ່ອນຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ຖືການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ປູກເຂົ້າຈ້າວ ເປັນຕົ້ນຕໍ, ການລ່າເນື້ອສັດປ່າ, ເກັບເດັດຜັກປ່າ, ຫາປາຕາມທຳມະ ຊາດ, ປູກສາລີ,ເຜືອກມັນເປັນອາຊີບຕົ້ນຕໍ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າກໍ ຍັງມີຄວາມຊຳນານໃນການເຈາະໄມ້ເຮັດກະໂຕກ ແລະ ຫັດຖະກຳຈັກ ສານຕ່າງໆ,ແຕ່ມາຮອດປັດຈຸບັນຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ໜ້າຍເຂດໄດ້ຫັນອາ ຊີບຈາກການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ມາເຮັດນາປູກເຂົ້າຈ້າວ, ເຮັດສວນ ແລະ ລ້ຽງສັດປະເພດຕ່າງໆ.

ທີ່ຕັ້ງບ້ານ ແລະ ເຮືອນ

ສະໄໝກ່ອນບ້ານເຮືອນຂອງຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ເປັນຮູບວົງມົນມີສາ ລາກວານຢູ່ເຄິ່ງກາງ,ເຂົາເຈົ້າມີຮົ້ວອ້ອມບ້ານ ແລະ ໄດ້ປູກກ້ວຍຢູ່ແຄມ ປາກປະຕູໂຂງທາງເຂົ້າບ້ານເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຟ້າຜ່າ ແລະ ປູກຫວ້ານ ນາໆຊະນິດເພື່ອປ້ອງກັນຜູ່ ຄົນບໍ່ຫວັງດີທີ່ຈະທຳລາຍມ້າໆເພ ຄວາມສະຫງົບສຸກຂອງຊາວບ້ານ. ເຮືອນຂອງຊົນເຜົ່າເບຣົາແມ່ນເຮັດ ດ້ວຍໄມ້ຈິງ,ມີ2ພັກຄື: ພັກລຸ່ມເປັນສະຖານທີ່ກິນເຂົ້າ, ເປັນບ່ອນແຕ່ງ ກິນ,ບ່ອນດື່ມເຫຼົ້າ ແລະ ພັກຜ່ອນຢ່ອນອາລົມ, ພັກເທິງເປັນສະຖານ ທີ່ສຳລັບນອນ ແລະ ເອົາເຄື່ອງຂອງໄວ້, ພິເສດຖ້າເຮືອນໃດມີລູກສາວ ຈະຕ້ອງເກາະອອກອີກຫ້ອງໜຶ່ງສູງກວ່າພັກທີ 2 ເປັນພັກທີ 3 ເພື່ອ ໃຫ້ລູກສາວນອນ.

ຖ່າຍທີ: ບ້ານໂພນສະອາດ, ເມືອງໂຂງ, ແຂວງ ຈຳປາສັກ
ພາບໂດຍ: ກິມຊິນເຜົ່າ

ຖ່າຍພາບໂດຍ: Ye Veu

ເອກະລັກເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ

ວັດທະນະທຳການນຸ່ງຫົ່ມ, ແຕ່ງກາຍ, ແຕ່ກ່ອນຜູ້ຊາຍຊົນເຜົ່າ
ເບຣົາແມ່ນນຸ່ງກະຕ່ຽວ, ເກົ້າຜົມ, ບ່ອງຫູໃສ່ຕ້າງທີ່ເຮັດດ້ວຍງາ ຊ້າງ ຫຼື
ໄມ້, ສັກລາຍຕາມຕົນຕົວ, ໜ້າເອິກ, ໜ້າຜາກ, ແກ້ມ ແລະ ບ່ອນອື່ນໆ,
ມີປະເພນີການຕັດແຂ້ວ, ໃສ່ປອກແຂນ, ປອກຂາ ແລະ ໝາກປັດ. ສຳ
ລັບແມ່ຍິງແມ່ນນຸ່ງສິ້ນກາໂດ, ຫົ່ມເສື້ອສີດຳ, ລາຍເຮ້ຍ, ເກົ້າຜົມ, ປັກ
ແຊມດ້ວຍຝ້າຍສີແດງ ແລະ ສີຂາວ, ໃສ່ຫົວໄມ້ ຫຼື ຫວີທີ່ເຮັດດ້ວຍເຂົ້າ
ຄວາຍ, ບ່ອງຫູໃສ່ຕ້າງງາຊ້າງສັກລາຍຕາມຕົນຕົວຄືກັນກັບຜູ້ຊາຍ.

ທີ່: ບ້ານ ໂພນສະອາດ ເມືອງໂຂງ ແຂວງ ຈຳປາສັກ
ຖ່າຍພາບໂດຍ: ນັກຄົ້ນຄວ້າຊາວບ້ານ ຫຼັກ 19

ອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມ

ແຕ່ກ່ອນປະມານ 60 ປີ ຜ່ານມາຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ແມ່ນມີຄວາມ ນິຍົມກິນໜອນທີ່ເຈາະຊາກສັດຕາຍນັ້ນ.ເຂົາເຈົ້າແມ່ນໄດ້ຂ້າສັດປະເພດກວາງ, ຟານເພື່ອປະໄວ້ໃຫ້ໜອນເຈາະຊາກສັດນັ້ນ, ການປຸງແຕ່ງແມ່ນຂົ້ວ ຫຼື ຫຼາມ, ປັດຈຸບັນແມ່ນບໍ່ໄດ້ກິນແລ້ວ, ເຂົາກໍເຮັດເຂົ້າຫຼາມ, ອາຫານກໍຫຼາມໃສ່ບັ້ງ. ດື່ມນ້ຳດິບ, ດື່ມເຫຼົ້າໄຫ ແລະ ສູບຢາກອກ.

ພາບໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ

ພາບໂດຍ: ນັກຄົ້ນຄວ້າຊາວບ້ານ ຫຼັກ 19

ການແຕ່ງດອງ

ຊາວໜຸ່ມ-ຍິງສາວ ຂອງຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ມີເສລີພາບໃນການ ຊອກຫາຄູ່ຜົວເມຍ ແລະ ຝ່າຍຊາຍເປັນເຈົ້າພາບໃນການສູ່ຂໍຝ່າຍຍິງ, ການແຕ່ງດອງຈະດຳເນີນຢູ່ເຮືອນເຈົ້າສາວ. ຊີວິດຫຼັງການແຕ່ງດອງຜູ້ ຊາຍຕ້ອງໄປຢູ່ເຮືອນນຳພໍ່ແມ່ຂອງຝ່າຍຍິງເປັນເວລາ 3 ປີ ກ່ອນທີ່ຈະ ກັບຄືນມາຢູ່ເຮືອນນຳພໍ່ແມ່ຂອງຕົນພ້ອມດ້ວຍເມຍ ແລະ ລູກໆ. ຖ້າບໍ່ ເຈັບເປັນກໍຢູ່ຕະຫຼອດໄປຖ້າມີການເຈັບເປັນເນື່ອງຈາກຜິເຮືອນກໍຕ້ອງ ກັບເມືອຢູ່ເຮືອນຂອງພໍ່ແມ່ຝ່າຍຍິງ. ເຂົາເຈົ້າຍັງມີປະເພນີໃນການເອົາ ເມຍຄື: ຖ້າອ້າຍເສຍຊີວິດຜູ້ເປັນນ້ອງຊາຍສາມາດສືບຕໍ່ເອົາເມຍຂອງ ອ້າຍໄດ້, ກໍລະນີນ້ອງຕາຍອ້າຍບໍ່ມີສິດສືບເມຍນ້ອງໄດ້ໂດຍທົ່ວໄປໃນ ສັງຄົມຂອງຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວ ເຂົາເຈົ້າກໍຈະສືບສາຍ ຕະກູນຕາມພໍ່.

ເຮືອນຄູ່ຫາ
ພາບໂດຍ: ກິມຊົນເຜົ່າ

ເຄື່ອງດົນຕີ ແລະ ສິລະປະພື້ນເມືອງ

ພາບໂດຍ: ກົມຊົນເຜົ່າ

ຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ໄດ້ມີສິລະປະວັນນະຄະດີມີບົດບາດຮ້ອງທຳ
ນອງເສບທີ່ໜ້າຈັບໃຈເຊັ່ນ: ລຳເຈືອງຕໍ່ສູ້, ລຳເຈືອງນິທານ, ມີບົດຟ້ອນ,
ມີເຄື່ອງດົນຕີພື້ນເມືອງ ແລະ ກໍ່ມີນິທານພື້ນເມືອງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍເຊັ່ນ:
ເລື່ອງຢະກິນດີຍ, ນິທານຢະກູງ, ຢະເດົາມາມ ແລະ ອື່ນໆ.

ຖ່າຍພາບໂດຍ: ນັກຄົ້ນຄວ້າຊາວບ້ານ ຫຼັກ 19

ຖ່າຍພາບໂດຍ: ນັກຄົ້ນຄວ້າຊາວບ້ານ ຫຼັກ 19

ພາສາປາກເວົ້າ

ຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ບໍ່ມີຕົວໜັງສືຂຽນແຕ່ມີພາສາປາກເວົ້າເປັນອັນສະເພາະຂອງຊົນເຜົ່າຕົນຊຶ່ງຈັດເຂົ້າໃນໝວດພາສາ ມອນ-ຂະແມ, ສາຂາພາສາບັນນາຣິກ. ແຕ່ລະເຂດຂອງຊົນເຜົ່າ ເບຣົາ ມີພາສາປາກເວົ້າຄ້າຍຄືກັນ ແລະ ແຕກຕ່າງກັນ, ແຕ່ກໍສາມາດເຂົ້າໃຈກັນໄດ້. ນອກຈາກພາສາເວົ້າຂອງຕົນແລ້ວຍັງສາມາດເວົ້າພາສາຂອງຊົນເຜົ່າ ເຈັງ, ໂອຍ, ຢຣຸ, ຍະເຫີນ, ສະດາງ ແລະ ພາສາລາວໄດ້ດີ.

ການສົມທຽບ

ຄັດຈາກປຶ້ມບັນດາຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ

ພາສາ ລາວ ກັບ ພາສາ ເບຣົາ

ລຳດັບ	ພາສາ ລາວ	ພາສາ ເບຣົາ
01	ສະບາຍດີ	ນຽມແນັກລະ
02	ໂຊກດີ	ໂຈຣກຈາໂຈຣກນຽມ
03	ຂອບໃຈ	ສະທູດອມ
04	ຂໍໂທດ	ຊົມຍອມ
05	ເຈົ້າຊື່ຫຍັງ?	ໄຮຈະນູປະງາຍ?
06	ເຮັດຫຍັງຢູ່?	ຮາເປີມງາຍ?
07	ກິນເຂົ້າແລ້ວບໍ່?	ຈ້ອງເອາະເລີຍລະ?
08	ລາກອນ	ຈິເລີຍໂຢະ
09	ພົບກັນໃໝ່	ຈັນໂຢຼກເຮີເຄີມ
10	ບໍ່ເປັນຫຍັງ	ອິປະງາຍເອີ

ຂໍ້ມູນໂດຍ: ແນວລາວສ້າງຊາດ ແຂວງ ອັດຕະປື

